



UNIE VAN SUID-AFRIKA  
UNION OF SOUTH AFRICA

(As 'n Nuusblad by die Poskantoor Geregistreer)

# BUITENGEWONE EXTRAORDINARY Staatskoerant Government Gazette

(Registered at the Post Office as a Newspaper)

VOL. CLXXXV.] PRYS 6d. PRETORIA, 6 JULIE 1956. PRICE 6d. [No. 5714.

*Alle Proklamasies, Goewerments- en Algemene Kennisgewings, wat vir die eerste maal gepubliseer word, is in die linker-bohoek met 'n \* gemerk.*

*All Proclamations, Government and General Notices published for the first time, are indicated by a \* in the left-hand upper corner.*

## GOEWERMENTSKENNISGEWING.

Onderstaande Goewermentskennisgewing word vir algemene inligting gepubliseer:—

### DEPARTEMENT VAN LANDE.

\* No. 1218.] [6 Julie 1956.  
HOEWES BESKIKBAAR KRAFTENS DIE NEDER-  
SETTLEMENTSWET, 1956.

Gedurende 'n tydperk van ses weke na die datum van die eerste publikasie van hierdie kennisgewing (wat dus op 17 Augustus 1956 verstryk) kan by die kantoor van die Streeksverteenvoerdiger, Departement van Lande, Posbus 316, Bloemfontein, aansoek gedoen word om die toekenning van ondergenoemde hoewes volgens huurkontrak vir 'n termyn van vyf (5) jaar, met die reg om die grond te eniger tyd gedurende die termyn van die huurkontrak of by verstryking daarvan aan te koop op voorwaardelike koophuurkontrak wat oor 'n tydperk van vyf-en-sestig (65) jaar strek, ooreenkomsdig en behoudens die bepalings van die Nedersettingswet, 1956, en regulasies ingevolge daarvan afgekondig.

Die Goewerment behou horn die reg voor om enigeen van of al die hoewes wat in hierdie kennisgewing vir toekenning aangebied word, te eniger tyd terug te trek.

Alle aansoekte moet gestuur word aan die Streeksverteenvoerdiger, Departement van Lande, Posbus 316, Bloemfontein, op die voorgeskrewe vorms wat verkrybaar is by bogenoemde adres, by die Landdroste van die distrikte waarin die hoewes geleë is, of by die Inspekteurs van Lande in wie se inspektorate die hoewes val.

ORANJE-VRYSTAAT/ORANGE FREE STATE.

DISTRIK/DISTRICT WINBURG.

Hoeve No. Holding No.	HOEWES BESKIKBAAR.	HOLDINGS FOR DISPOSAL.	Name, Number and District.	Groote. Area.	Koop- prys. Purchase Price.	Huur gedurende huurtermyn, 1ste en 2de jaar, niks. Rental during Lease Period, 1st and 2nd Years, Nil.		Jaarlikse paaiemente van koopprys (rente inbegrepe). Yearly Purchase Instal- ments (including Interest).
						Morg. Morgen.	Vk. roedes. Sq. Roods.	
1	Onderverdelings 5 en 6 van die plaas KRUIBADEN No. 1245	Subdivisions 5 and 6 of the farm KRUIBADEN No. 1245	366·8970	—	£ 3,194	£ s. d. 63 17 7	£ s. d. 155 14 2	£ s. d. 161 19 11

PLEASE RETURN

## DISTRIK/DISTRICT THABA NCHU.

Hoeve No. Holding No.	HOEWES BESIKBAAR.	HOLDINGS FOR DISPOSAL.	Name, Number and District.	Grootte. Area.	Koop- prys. Purchase Price.	Huur gedurende huurtermyn, 1ste en 2de jaar, niks. Rental during Lease Period, 1st and 2nd Years, Nil.		Jaarlikse paaiemente van koopprys (rente inbegrepe).	
				Morg. Morgen.	Vk. roedes. Sq. Roeds..	3de jaar, jaarlikse huur. 3rd Year Yearly Rental.	4de en 5de jaar, jaarlikse huur. 4th and 5th Years Yearly Rental.		
2	Onderverdelings 2 en 3 van die gekonsolideerde plaas GRYSFONTEIN No. 94.	Subdivisions 2 and 3 of the Consolidated farm GRYSFONTEIN No. 94.		420,0049	—	£ 4,346	£ s. d. 86 18 5	£ s. d. 211 17 4	£ s. d. 220 8 6

## DISTRIK/DISTRICT DEWETSDORP-THABA NCHU.

3	(a) Onderverdeling 2 van die pfaas KLIPPLAATDRIFT "A" No. 20 (Dist. Dewetsdorp) en/and (b) Onderverdeling 1 van die gekonsolideerde plaas GRYSFONTEIN No. 94 (Dist. Thaba Nchu).	286·4324	—	3,002	60 0 10	146 6 11	152 5 2
---	--	----------	---	-------	---------	----------	---------

## DISTRIK/DISTRICT DEWETSDORP.

4	Onderverdeling 1 van die pfaas KLIPPLAATDRIFT "A" No. 20	356·8215	—	3,695	73 18 0	180 2 8	187 8 2
5	Onderverdeling 1 van die pfaas KLIPPLAATDRIFT No. 566	394·9712	—	4,090	81 16 0	199 7 9	207 8 10

## DISTRIK/DISTRICT BLOEMFONTEIN.

6	(a) Onderverdeling 2 (ALPHA) ('n onderverdeling van onderverdeling 1) en/and (b) Onderverdeling 4 (EUREKA) ('n onderverdeling van onderverdeling 1) van die pfaas ZOETVLEI No. 1048	190	—	3,650	73 0 0	177 18 9	185 2 6
---	---	-----	---	-------	--------	----------	---------

## BESKRYWING VAN HOEWES.

Die afstand tussen die hoeves en die naaste dorp of spoorwegstasie, soos hieronder aangegee, is slegs volgens skatting.

Die besonderhede betreffende die hoeves, soos verbeterings, watervoorraad en die soort boerdery waarvoor die hoeves geskik is, is ontleen aan inspeksieraporte, en applikante moet hulself oortuig van die juistheid van die besonderhede wat verstreng word.

## Hoeve No. 1.

Liggings: Geleë ongeveer 12 myl suidwes van Winburg-dorp en -spoorwegstasie aan die noordelike oewer van die Klein-Vetrivier.

Die hoeve grens aan 'n gebied wat as gevolg van die voorgenome Effenisdam, wanneer dit voltooi is, oorstrom sal word, en as 'n spesiale toegewing sal aan die suksesvolle applikant die reg verleen word om solank dit die Minister van Lande mag behaag die grond geleë tussen die hoogste waterstandmerk en die rivier op eie risiko slegs vir weiding te gebruik.

LET WEL.—Waar in hierdie kennisgewing melding gemaak word van die waterstandmerk word bedoel die bestaande wit bakens wat op die grond opgerig is en waar verwys word na die hoogste waterstandmerk word die bestaande rooi bakens bedoel.

Dit sal 'n huurvoorraarde wees dat die suksesvolle applikant, op eie koste, 'n grenslyn moet oprig ongeveer 50 voet bokant die hoogste waterstandmerk indien en wanneer hy daartoe aangesê word deur die Minister van Lande.

## DESCRIPTION OF HOLDINGS.

The distances of the holdings from the nearest town or railway station as given below, are approximate only.

The particulars regarding the holdings, such as improvements, water supply, and type of farming for which the holdings are suitable, are based on inspection reports, and applicants should satisfy themselves as to the correctness of the information furnished.

## Holding No. 1.

Situation: Situate approximately 12 miles south-west of Winburg Township and Railway Station on the northern bank of the Klein Vet River.

The holding adjoins an area that will, as a result of the proposed Effenis dam when completed, be flooded, and as a special concession the successful applicant will at the pleasure of the Minister of Lands, be granted the right to use the land situated between the high flood level and the river at his own risk for grazing purposes only.

NOTA BENE.—Where in this notice the full supply level is mentioned, the existing white beacons are meant and where the high flood level is referred to the existing red beacons are meant.

It will be a condition of lease that the successful applicant shall, at his own expense if and when called upon to do so by the Minister of Lands erect a boundary fence approximately 50 feet above the high flood level.

**Verbeterings:** Daar is geen verbeterings op die hoeve self nie, maar die volgende verbeterings, geleë aan die suidekant van die woonhuis op die aangrensende hoeve bestaande uit Onderverdelings 2 en 3 van die plaas Kruidbaden No. 1245, distrik Winburg, behoort aan hierdie hoeve en daarmee moet gehandel word soos omskryf in (a) onder spesiale voorwaardes hieronder:—

Woonkamers vir baddoeleindes, rondawel en motorhuis met afdak.

**Watervoorraad:** Vetrivier.

**Spesiale voorwaardes:**

(a) Die suksesvolle applikant moet onderneem om op eie koste 'n woonhuis op die hoeve op te rig. Verder moet hy onderneem om bogenoemde verbeterings geleë op Onderverdelings 2 en 3 van die plaas Kruidbaden No. 1245, distrik Winburg, sonder koste vir die Staat te sloop en die bruikbare materiaal te gebruik vir die oprigting, tot tevredenheid van die Departement, van 'n woonhuis of ander verbeterings op die hoeve.

(b) 'n Deurgangsreg sal aan die suksesvolle applikant verleen word vanaf Onderverdeling 6 na Onderverdeling 5 van die plaas Kruidbaden No. 1245 oor die gedeelte van dieselfde plaas geleë tussen die waterstandmerk en die hoogste waterstandmerk op voorwaarde dat die Departement van Besproeiing die reg sal hê om genoemde deurgangsreg te eniger tyd onder water te plaas sonder die betaling van enige vergoeding aan die suksesvolle applikant, en die Goewerment sal nie verantwoordelik wees vir enige skade of verlies wat die huurder as gevolg daarvan mag ly nie.

Die grond is onderworpe aan al die bepalings en voorwaardes van die verskillende aktes van transport ingevolge waarvan dit deur die Goewerment gehou word.

#### SPESIALE OPMERKINGS.

Ongeveer 40 morg grond is ploegbaar en die oorblywende gedeelte is weiding.

Die hoeve is geskik vir algemene boerdery.

Drakrag: 4 morg per stuk grootvee of 5 stuks kleinvee.  
Gemiddelde reënval: 21 duim per jaar.

'n Klousule sal in die huurkontrak opgeneem word waarby van die huurder vereis word dat hy die oppervlakte tussen die hoogste waterstandmerk en die werklike waterstand vry van alle skadelike onkruid moet hou en om die maatreëls te tref wat nodig geag word om besoedeling van die water in die voorgestelde dam te verhoed.

Alle wateroppervlakteregte, soos die gebruik van bote en visvang, in die rivier en die voorgestelde dam word aan die Regering voorbehou.

**Hoewe Nos. 2, 3, 4 en 5.**—Geleë ongeveer 33 myl oos van Bloemfontein op die Bloemfontein-Meadows-pad en ongeveer 7 myl van Uitsigspoerweghalte.

**Verbeterings:** Geen.

**Watervoorsiening:** Geen.

**Algemeen:** Geskik veral vir veeboerdery en indien voorseening vir water deur die huurder gemaak kan word, vir gemengde boerdery.

Drakrag: 1 morg per stuk kleinvee of 5 morg per stuk grootvee.

**Spesiale voorwaardes:** Die suksesvolle applikant moet op eie koste 'n woonhuis op sy hoeve oprig en vir water voorseening maak binne agtien (18) maande na die datum van toekenning van die hoeve aan hom.

Dit is ook 'n voorwaarde dat die suksesvolle applikant op eie koste 'n grenslyn oprig tussen die besondere hoeve en die Rusfonteindam.

**Serwitute:** Onderverdeling 2 van die Gekonsolideerde plaas Grysfontein No. 94 (Hoewe No. 2), Onderverdeling 2 van die plaas Klipplaatdrift „A“ No. 20 (Hoewe No. 3) en Hoewe Nos. 4 en 5 is onderworpe aan serwitute van uitspanning.

**Improvements:** There are no improvements on this holding, but the following improvements situate on the southern side of the dwelling-house on the adjacent holding comprising Subdivisions 2 and 3 of the farm Kruidbaden No. 1245, District of Winburg, belong to this holding and are to be dealt with as set out in (a) under special conditions hereunder:—

Dwelling-rooms for bathing purposes, rondavel and garage with lean-to.

**Water supply:** Vet River.

**Special conditions:**

(a) The successful applicant must undertake to erect a dwelling-house on the holding at his own expense. Furthermore, he must undertake to demolish the above-mentioned improvements situate on Subdivisions 2 and 3 of the farm Kruidbaden No. 1245, District of Winburg, without cost to the Government and to use the serviceable material for the erection to the satisfaction of the Department, of a dwelling-house or other improvements on the holding.

(b) A right of way from Subdivision 6 to Subdivision 5 of the farm Kruidbaden No. 1245, over that portion of the same farm situate between the full supply level and high flood level will be granted to the successful applicant subject to the condition that the Department of Irrigation will have the right to flood the said right of way at any time without the payment of any compensation to the successful applicant and the Government will not be liable for any loss or damage which may be sustained by the lessee as a result thereof.

The land is subject to all terms and conditions of the various Deeds of Transfer whereunder it is held by the Government.

#### SPECIAL REMARKS.

An area of approximately 40 morgen of the land is arable and the remaining portion is grazing.

The holding is suitable for general farming.

**Carrying capacity:** 4 morgen per head of cattle or 5 head of small stock.

Average rainfall: 21 inches per year.

A clause will be inserted in the lease requiring the lessee to keep the area between the high flood level and the actual water-level clear of all noxious weeds and to take such measures as may be deemed necessary to prevent pollution of the water in the proposed dam.

All water surface rights, such as boating and fishing in the river and the proposed dam, are reserved to the Government.

**Holdings Nos. 2, 3, 4 and 5.**—Situate approximately 33 miles east of Bloemfontein on the Bloemfontein-Meadows road and approximately 7 miles from Uitzicht railway siding.

**Improvements:** Nil.

**Water supply:** Nil.

**General:** Suitable especially for stock farming and also for mixed farming if provision for water can be made by the lessee.

**Carrying capacity:** 1 morgen per head of small stock or 5 morgen per head of cattle.

**Special conditions:** The successful applicant must erect a dwelling-house on his holding and provide for water, at his own expense, within a period of eighteen (18) months as from the date of allotment of the holding to him.

It is also a condition that the successful applicant must at his own expense erect a boundary fence between the particular holding and the Rusfontein dam.

**Servitudes:** Subdivision 2 of the Consolidated farm Grysfontein No. 94 (Holding No. 2), Subdivision 2 of the farm Klipplaatdrift „A“ No. 20 (Holding No. 3) and Holdings Nos. 4 and 5 are subject to servitudes of outspan.

*Hoewe No. 6.*—Geleë ongeveer 16 myl wes van Bloemfontein en 1 myl van Vrededorp-padmotordiensdepot.

*Verbeterings:* Woonhuis, windpomp, sinkdam, krip en binneomheining.

*Watervoorsiening:* Windpomp.

*Algemeen:* Geskik vir gemengde boerdery.

*Drakrag:* 1 morg per stuk kleinvee of 4 morg per stuk grootvee.

*Gemiddelde reënval:* 18 duim per jaar.

#### ALGEMENE VOORWAARDEN.

Die huurkontrakte wat uitgereik sal word, sal voorwaardes bevat in verband met bewoning, verbeterings, omheinings, minerale, uitspannings, paaie, spoorlyne en ander voorwaardes wat gewoonlik gestel word in die huurkontrakte uitgereik kragtens die Nedersettingswet, 1956.

Die huurgeld wat jaarliks vooruitbetaal moet word, word bereken op die koopprys volgens onderstaande persentasiebasis:—

*Huurgeld:*

Eerste en tweede jaar: Niks.

Derde jaar: 2 persent per jaar.

Vierde en vyfde jaar:  $4\frac{1}{2}$  persent per jaar.

Ingeval van verlenging van huurkontrak na vyf jaar:  $4\frac{1}{2}$  persent per jaar.

Ingeval die reg van voorwaardelike aankoop uitgeoefen word, is die koopprys betaalbaar in 65 gelyke jaarlike paaiemente wat kapitaal en rente insluit. Laasgenoemde word bereken teen 'n rentekoers van  $4\frac{1}{2}$  persent.

Die huur gedurende die huurtermyn betaal, word nie van die koopprys afgetrek as die reg van aankoop uitgeoefen word nie.

*Inbesitneming.*—Die huurkontrakte wat uitgereik sal word, sal bepalings bevat dat die huurdere die hoewes wat aan hulle toegeken word, persoonlik en op nuttige wyse moet bewoon binne drie maande na die datum van toekenning en daarna vir minstens 10 maande in elke kalenderjaar.

*BELANGRIK.*—Die huurkontrakte wat aangegaan sal word, sal 'n voorwaarde bevat dat die huurder hom op die boerdery moet toelê en nie sonder die skriftelike toestemming van die Minister, verleen op aanbeveling van die Landraad, 'n ander beroep mag volg of werk mag aanneem as gevolg waarvan hy van die hoewe afwesig moet wees nie.

*Ploëry en weiding.*—Die huurkontrakte wat uitgereik sal word, sal 'n voorwaarde bevat dat die Minister van Lande hom die reg voorbehou om die totale oppervlakte wat op die hoeves geploeg, beplant, bewerk of waarop gesaaï mag word, te beperk en om weiding daarop te beheer.

*Paaie.*—Alle regte van deurgang, paaie en deurgange wat op die hoeves aangelê is, moet vry en onbelemmerd bly tensy hulle op las van 'n bevoegde owerheid gesluit of verlê word.

Die huurder van enige hoewe is verplig om aan enige aangrensende of naburige huurder 'n noodweg- of -pad te gee na of van die grond van die aangrensende of naburige huurder in 'n geskikte rigting na die naaste publieke pad, mits die Minister van Lande dit nodig ag.

*Boorgate.*—Die huurkontrakte wat uitgereik sal word, sal 'n klousule bevat wat die Staat die reg van toegang verleen tot, en die reg om water te neem uit, boorgate op die hoeves, of boorgate wat na toekenning met Staats-hulp geboor word, vir boordoeleindes op ander Staatsgrond gedurende 'n termyn van vyf jaar na die datum van die huurkontrak of die datum van voltooiing van die boorgat, na gelang van die geval.

'n Voorwaarde van die huurkontrak sal wees dat die suksesvolle applikant vir enige van bogenoemde hoeves, waarop boorgate bestaan of na toekenning geboor sal word, verantwoordelik gehou sal word vir die behoorlike sorg vir en onderhoud van die boorgat of boorgate op sy hoeve en aanspreeklik sal wees vir enige skade daarvan veroorsaak. Hy moet derhalwe onder geen omstandighede sonder behoorlike pompmasjinerie water daaruit trek nie.

*Holding No. 6.*—Situate approximately 16 miles west of Bloemfontein and 1 mile from Vrededorp Road Motor Service Depot.

*Improvements:* Dwelling-house, wind mill, corrugated iron dam, drinking trough and internal fencing.

*Water supply:* Windmill.

*General:* Suitable for mixed farming.

*Carrying capacity:* 1 morgen per head of small stock or 4 morgen per head of cattle.

*Average rainfall:* 18 inches per annum.

#### GENERAL CONDITIONS.

The leases to be issued will contain conditions relative to residence, improvements, fencing, minerals, outspans, roads, railway lines and such other conditions as are usually inserted in leases under the Land Settlement Act, 1956.

The rentals, which are payable yearly in advance, are calculated on the purchase price on the following percentage basis:—

*Rentals:*

First and second years: Nil.

Third year: 2 per cent per annum.

Fourth and fifth years:  $4\frac{1}{2}$  per cent per annum.

In the event of extension of lease after five years:  $4\frac{1}{2}$  per cent per annum.

In the event of the option of conditional purchase being exercised, the purchase price becomes payable in 65 equal yearly instalments, which include capital and interest, the latter being calculated at the rate of  $4\frac{1}{2}$  per cent.

The rent paid during the lease period is not deducted from the purchase price if the option to purchase is exercised.

*Occupation.*—The leases to be issued will contain conditions to the effect that the lessees shall personally and beneficially occupy the holdings allotted within three months from the date of allotment and thereafter for at least 10 months in every calendar year.

*IMPORTANT.*—The leases to be issued will contain a condition to the effect that the lessee shall devote his time to farming operations and shall not without the written consent of the Minister, granted upon a recommendation by the Land Board, be entitled to take up any other occupation or employment which would result in his being absent from the holding.

*Ploughing and Grazing.*—The leases to be issued will contain a condition to the effect that the Minister of Lands reserves the right to limit the total area which may be ploughed, planted, cultivated or sown on the holdings and to control grazing thereon.

*Roads.*—All rights of way, roads and thoroughfares which have been constructed upon the holdings shall remain free and unobstructed, unless they are closed or diverted by order of a competent authority.

The lessee of any holding is compelled to grant to any adjacent or neighbouring lessee a way or road of necessity to or from the land of such adjacent or neighbouring lessee, in a suitable direction to the nearest public road; provided that it is deemed necessary by the Minister of Lands.

*Boreholes.*—A clause will be inserted in the leases to be issued giving the Government access to and the right to take water from boreholes which may be on the holdings, or which may be sunk after allotment with Government assistance, for drilling purposes on other state-owned land, during a period of five years from the date of the lease or date of completion of the borehole, as the case may be.

It will be a condition of lease that the successful applicant for any of the above holdings on which boreholes exist or may be sunk after allotment will be held responsible for the proper care and maintenance of the borehole or borholes on his holding, and shall be liable for any damage caused thereto. He must, therefore, on no account raise water without proper pumping machinery.

Sommige boorgate is met handpompe of ander pomptoestelle toegerus. In gevalle waar geen pomptoestelle opgerig is nie behoort die suksesvolle applikante, alvorens hulle pompmasjinerie oprig, by die Direkteur van Besproeiing, Pretoria, navraag te doen betreffende die masjinerie wat die geskikste is vir gebruik in verband met die boorgate.

**Opmetings.**—Indien dit ooit nodig word om die hoeve opnuut op te meet of 'n Sertifikaat van Gewysigde Titel uit te neem weens foute in die bestaande opmeting, moet alle koste van so 'n opmeting of Sertifikaat van Gewysigde Titel deur die huurder gedra word. Indien dit blyk dat die hoeve groter is as in hierdie kennisgewing vermeld, kom die voordeel daarvan aan die huurder toe sonder dat die koopprys van die hoeve verhoog word; blyk dit daarenteen dat die grond kleiner is as in hierdie kennisgewing vermeld, moet die huurder dit aanneem sonder vermindering van die koopprys en in so 'n geval het hy, ten opsigte daarvan, geen eis teen die Staat nie.

#### ALGEMENE OPMERKINGS.

**Uitreiking van Grondbriewe.**—Indien minstens tien jaar na die datum van die aanvang van 'n huurkontrak verstryk het en die huurder in alle opsigte voldoen het aan die bepalings van die Nedersettingswet, 1956, wat op hom van toepassing is, insluitende voorwaardes van die huurkontrak, sal hy op 'n Grondbrief geregtig wees.

'n Grondbrief van 'n hoeve kan onder spesiale omstandighede met die toestemming van die Goewerneur-generaal uitgereik word voor die verstryking van 'n termyn van tien jaar na die datum van die aanvang van 'n huurkontrak.

**Omheinings.**—In geval die Staat, ingevolge die Omheiningswet, 1912 (Wet No. 17 van 1912), of enige wysiging daarvan, tot bestryding van die koste van die grensheinings of 'n gedeelte daarvan ten opsigte van enigeen van die hoeves, in hierdie kennisgewing geadverteer, moet bydra of aanspreeklikheid vir die betaling van die bydrae moet aanvaar voor die registrasie van die huurkontrak, moet die suksesvolle applikant by die toekenning van 'n hoeve aan hom aanspreeklikheid vir die betaling van sodanige bydrae aanvaar. Die bedrag van die bydrae moet deur hom in kontant aan die Staat betaal word, of kan, indien hy dit verkies, by die koopprys van die hoeve gevoeg word, en in so 'n geval word die bedrag van die huur op die koopprys dienooreenkomsdig verhoog.

Die suksesvolle applikante om enigeen van die hoeves wat heeltemal of gedeeltelik omhein is, moet ooreenkomsdig die Omheiningswet, 1912, of wysigings daarvan, aanspreeklikheid aanvaar vir bedrae wat deur die eienaars van aangrensende plase kragtens genoemde Wet geëis word.

**Tydelike huurders en opsigters.**—Die aandag van applikante word daarop gevvestig dat, in geval van die toekenning van hierdie hoeves, tydelike huurders en opsigters toegelaat sal word om hulle staande oeste te versorg en in te samel, indien daar is.

**Algemeen.**—In geval van ongelukke van persone of vee wat plaasvind, as gevolg van die bestaan van skagte, tonnels en ander omstandighede geskep deur prospekteer-en mynwerksaamhede onderneem voor die datum van die aanvang van die huurkontrak, is die huurder nie geregtig op vergoeding van die kant van die Staat of die prospekteerde of die kleimhouer nie.

Die Staat behou alle regte voor op minerale, mineraalprodukte, mineraalolies, metale en edelgesteentes.

Die Departement het alles in die werk gestel om die inligting in hierdie kennisgewing vervat, so juis moontlik te verstrek, maar is nie aanspreeklik vir moontlike onjuisthede daarin nie.

Applikante word aangeraai om die hoeves persoonlik te besigtig alvorens hulle daarom aansoek doen. Landrade is by die oorweging van aansoeke om hoeves in die reël nie geneig om aan te beveel dat toekennings gedoen word aan applikante wat versuim het om die hoeves waarom hulle aansoek gedoen het, persoonlik te besigtig of deur iemand anders namens hulle te laat besigtig nie. Die Staat staan geen spoorweg- of ander vervoerkonsessies in verband met die besigtiging van hoeves toe nie.

Okkupasie kan onmiddellik na toekenning toegestaan word, tensy in die toekenningsbrief anders bepaal word.

Some boreholes are equipped with hand-pumps or other pumping plants. In cases where no pumping plants have been erected inquiries as to the most suitable machinery to be utilized in connection with such boreholes should be made to the Director of Irrigation, Pretoria, by the successful applicants before proceeding to erect pumping machinery.

**Surveys.**—Should it at any time be found necessary to resurvey a holding or take out a Certificate of Amended Title, owing to errors in the existing survey, all costs incidental to such survey or Certificate of Amended Title must be borne by the lessee. Should it be found that the holding is of greater extent than that stated in this notice the lessee shall benefit thereby, without any increase of purchase price being made; on the other hand, should the area be found to be less than that stated in this notice the lessee shall accept such lesser area without reduction of the purchase price; and no claim against the Government will exist in respect of any reduced area.

#### GENERAL REMARKS.

**Issue of Deeds of Grant.**—If not less than ten years have expired since the date of commencement of a lease and the lessee has complied in all respects with such provisions of the Land Settlement Act, 1956, as are applicable to him, and with the terms and conditions of the lease, he shall be entitled to a Deed of Grant.

A Deed of Grant of a holding may, in special circumstances, with the approval of the Governor-General, be issued before the expiry of a period of ten years from the date of commencement of a lease.

**Fencing.**—In the event of the Government being required in terms of the Fencing Act, 1912 (Act No. 17 of 1912), or any amendment thereof, to contribute towards the cost of fencing the boundaries or any part thereof, of any of the holdings advertised in this notice, or to accept liability for the payment of such contribution prior to the registration of the lease, the successful applicant shall, on allotment being made to him, assume liability for the payment of such contribution. The amount of such contribution shall be paid by him to the Government in cash, or at his option may be added to the purchase price of the holding, in which case the rental payments on the purchase price shall be increased accordingly.

The successful applicants for any of the holdings on which the boundaries or part thereof are fenced shall accept liability under the Fencing Act, 1912, or any amendment thereof, for any amounts which may be claimed by adjoining owners in terms of the said Act.

**Temporary Lessees and Caretakers.**—The attention of applicants are invited to the fact that in the event of allotment of these holdings, temporary lessees and caretakers will be allowed to care for and reap standing crops, if any.

**Miscellaneous.**—In the case of accidents to persons or cattle consequent on the existence of shafts, tunnels, and other conditions arising out of prospecting on mining operations undertaken prior to the date of the commencement of the lease, the lessee shall not be entitled to compensation from the Government or the prospector or claimholder.

All rights to minerals, mineral products, mineral oils, metals and precious stones are reserved to the Government.

The Department has made every effort to render as accurate as possible the information given in this notice, but does not hold itself responsible for any inaccuracies which may be contained in this notice.

Applicants are recommended to inspect the holdings personally before formally applying therefor. In considering applications for holdings, Land Boards decline, as a rule, to recommend allotments to applicants who have failed to inspect personally or to have had inspected on their behalf the holdings applied for. No railway or transport concessions are given by the Government in connection with the inspection of holdings.

Occupation can be granted immediately upon allotment unless other provisions be made in the letter of allotment.

# IMPORTERS EXPORTERS INDUSTRIALISTS

*subscribe to*



This Journal embodies *inter alia* a monthly economic review (with statistics) of business and industrial conditions in the Union, the latest Departmental information on market possibilities for Union products in countries at present covered by the Union's Overseas Trade Representatives, lists of trade enquiries, items of industrial activity in the Union, the latest information on price and commodity control, most reports (unabridged) of the Board of Trade and Industries, and articles of a general nature in connection with commerce and industry

# “COMMERCE & INDUSTRY”

*The monthly Journal  
of the Department of Commerce and Industries*

SUBSCRIPTION: In the Union of S.A., S.W.A., Bechuanaland Protectorate, Swaziland, Basutoland, Southern and Northern Rhodesia, Mocambique, Angola, Belgian Congo, Nyassaland, Tanganyika, Kenya and Uganda - 6d per copy or 5/- (7/6 elsewhere) per annum, payable in advance to The Government Printer, Pretoria

PUBLISHED IN BOTH OFFICIAL LANGUAGES

# INVOERDERS UITVOERDERS NYWERAARS

*teken in op*



# „HANDEL EN NYWERHEID”

*Die maandblad  
van die Departement van Handel en Nywerheid*

INTEKENGELD: In die Unie van S.A., Suidwes-Afrika, Betsjoenaland-Protektoraat, Swaziland, Basutoland, Suid- en Noord-Rhodesie, Mosambiek, Angola, Belgiese Congo, Niassaland, Tanganyika, Kenia en Oeganda teen 6d per eksemplaar, of teen 5/- per jaar (7/6 elders) vooruitbetaalbaar aan Die Staatsdrukker, Pretoria

VERSKYN IN ALBEI AMPTELIKE TALE

Hierdie tydskrif bevat o.a. 'n maandelikse ekonomiese oorsig (met statistiek) van besigheids- en nywerheidstoestande in die Unie, die jongste departementele inligting oor afsetmoontlkhede vir Unie-produkte in lande waar die Unie oorsese handelsverteenvoerders het, lyste van handelsnavrae, besonderhede in verband met nywerheidsbedrywigheide in die Unie, die jongste aspekte van prys- en voorradebeheer, die meeste verslae (volledig) van die Raad van Handel en Nywerheid, en artikels van 'n algemene aard oor die handel en nywerheid